

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 12 frt.
Félévre . . . . . 6 " "
Negyedévre . . . . . 3 " "
Egy óra . . . . . 1 " "
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvkereskedése Nagybecskerek, Hunyady (fő-)utca 10. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, vasár- és ünnepnapok kivételével.

A községi törvényhez.

Nagybecskerek, február 20.

Olvasva egy községnek a törzsvagyony hasznóbérlése tárgyában közzétett hirdetményét, eszembe jut az egykori pap, a kinek plébániáján még hiréből sem ismerték a szőlőt, bora sem neki, sem hiveinek nem volt, az eklézsia pedig oly szegény állapotban szücskötött, hogy a miseáldozatra évente szükséges bormennyiséget nem tudta beszerezni.

Beidéztek a papot valami ügyben a püspökhöz, és midőn készen volt vele a püspök, eszébe jut neki a bormizéria, bátorságot vesz magának, és egész alázatosságban előadva kényszer helyzetét, kéri a püspöktől: Lehet-e a szent-miseáldozatra pálinkát használni?

Elszörnyülködött a püspök, és határozott, de atyailag szelid hangon válaszolja a papnak: „Mit gondolsz fiam! Dehogynem lehet, dehogynem lehet!” Mire a pap azt egyszerűsége és naivságában mondja: „Dehogynem lehet méltóságos uram! dehogynem lehet! — hiszen két év óta mindég pálinkával áldozom.”

Van nekünk pompás községi törvényünk, a melyben egyrészt széles

alapra van fektetve a község autonómiaja, miglen másrészt a megye felügyeleti joga fenn van tartva.

Ezen törvény szerint, ha a község képviselőtestülete hasznóbérlésre adja törzsvagyonyát 6 évre, bármilyen csekély a hasznóbérlés tárgya, köteles a szerződést a vármegyének bemutatni, a melynek közgyűlése azt jóvá és helyben hagyja, vagy visszautasítja.

Ha most valaki a községből jön a központba, és kéri az alispántól: lehet-e azt a paragrafust megkerülni? vagy sem? bizonyosan azt a választ nyeri (mint a pap a püspöktől), dehogynem lehet! dehogynem lehet! ha mindjárt 100 frt is a hasznóbérlés összeg.

Az alispán ily válaszára bátran felteheti: dehogynem lehet, dehogynem lehet!!! hiszen mi mindig megkerüljük a törvényt, palam et publice hirdetjük a hasznóbérlést, megmondjuk őszintén a hirdetményben, hogy az évi hasznóbérlés 15—20 ezer forint, de soha sem kérünk a vármegyétől jóváhagyást, hanem intézkedünk saját hatáskörünkben, a mint nekünk tetszik, — tehát megkerüljük a törvényt.

Es valamint igaz az, hogy az egykori pap pálinkával áldozott, úgy igaz az is, hogy a község képviselő

megkerüli a hasznóbérlésről szóló törvényt.

Ha van rációja annak, a mint csakugyan van, hogy a törvény fenntartja a megye felügyeleti jogát, — akkor arról is kell gondoskodni, hogy ne lehessen azt a jó törvényt megkerülni, nehogy nevetség tárgyává váljék.

A törvény azt rendeli, hogy csak akkor szükséges a megye jóváhagyása, ha a hasznóbérlés tartam hat vagy több évre kiterjed, de ezen időtartam alóli hasznóbérlésről nem provideált.

A község már most kieszelte, hogy nem hat, hanem egy évre adja hasznóbérlés törzsvagyonyát egy részét, és noha az egyévi hasznóbérlés összeg 15—20 ezer forintra rug, oda se néz a vármegyének; hirtelleg hirdeti az árverést, megkötö a szerződést, és egy szóval kénye-kedve szerint háborítlanul cselekszik.

A vármegyének, — bár közvetlen tudomása van az efféle eljárásról, — semmi köze a dologhoz, mert nem szólhat évre a hasznóbérlés tartam; nem tartja tehát magát illetékesnek a beavatkozásra és a felügyeleti jog gyakorlására.

Stricte véve a dolgot, igaza van a vármegyének, és igaza van a község-

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

A félelem.

Guy de Maupassant novelettje.

(Franciaából fordítva.)

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Ebéd után fölmentünk a földétre. A Földközi-tengeren nem volt egy fodor, csak a teli hold fénye játszott rajta. A nagy hajó a csillaggal elárasztott égre óriás fekete füstgigót bocsátott föl s mögöttünk a ropant gőzös gyors menésével pezsgett, kavargott a kerék zurbolása alatt fehérítő víz, annyi csillámot ragyogtatva, mintha forrانا a holdsugár.

Vagy nyolczan ültünk ott, csöndesen, gyönyörködve és a távol Afrika felé néztünk, a hova törekedtünk. A kapitány közöttünk cigarettázott s egyszerre folytatni kezdte az ebéd fölött megindult beszélgetést.

En bizony féltém az nap. Léket kapott hajóm hat óra hosszáig volt zátonyon, a habok ostroma közepett. De estefelé szerencsére észrevett bennünket egy angol szenes gőzös és vontatókötélre vett.

Ekkor megszólalt egy naptól süttött arcú, komoly, erős férfi is, ki addig hallgatott. Amaz emberek közül való volt, a kiktől sejtjük, hogy ismeretlen országokban jártak, ezer veszély között s nyugodt szemükben megmaradt valami ama csodálatos vidékekből.

— Ön azt mondja, kapitány ur, hogy félt. Nem hiszem. Ön rosszul választja meg

a szót és nem jól ismerte föl lelki állapotját. Az energikus ember soha sem fél a nyilvánvaló veszedelemtől. Lehet megilletődött, izgatott, nyugtalan; de a félelem, az más dolog.

— Már pedig én féltém! nevetett a kapitány.

Ekkor a bronzarcú férfi lassan beszélni kezdett.

— Hadd magyarázom ki magamat. Féltetnek a legbátrabb emberek is. A félelem irtózatos valami. Kegyetlen érzés, a lélek fölbomlása, a gondolat és szív görese, melyre visszaemlékezni is gyötrelmes. De bátor emberben nem támasztja se csata, se a kikerülhetetlen halál tudata, se a veszedelemnek minden ismert fajtája. A félelem rendkívüli körülmények között, rejtelmes hatások alatt, bizonytalan vesz sejtelmében szokott keletkezni. Az igazi félelem olyasmi, mint a természetfölötti dolgoktól való rettegés. A ki hisz a kísértetekben és éjszakának idején azt képzei, hogy ijesztőt lát, az egész borzalmisságában ismeri a félelmet.

Engem fényes nappal lepett meg először, most tíz éve. Másodszor pedig tavaly télen, egy decemberi éjjel.

Pedig én már sok halállal fenyegető viszontagságon estem át. Vívám párbajokat. Zsiványok vérbe-fagyba, holt gyanánt hagytak az utszelen. Amerikában mint fölkelőt halálra ítélték; Kína partjai mellett tengerbe dobtak egy hajóról. Mindannyiszor azt hittem, hogy már végem van; de tüstént eltökéltem magamat, gyöngeség és fájdalom nélkül.

De a félelem, az más.

Afrikában rohant meg. Pedig az észak szülötte: a nap eloszlátja, mint a ködöt. Ezt ne feledjék uraim. A keleti emberek szemében az élet potomság; mert ők tüstént rezignálnak; az éjszakák világosak, nem lappang bennük babona s a lelkekben sincs meg az a sok sötét sejtetem, mely a hideg országokban mindenkit gyötör. A Keleten legfőlegb riadás keletkezhetik; a félelem, az ismeretlen ott.

Nos, elmondom hát, mi történt velem Afrikában. Az Uarglától délnek eső fövenytörölódások között utaztam. Ez a földkerekség egyik legfücsább vidéke. Képzeldék, hogy az Océán homokká vált egy roppant vihar közepett; képzeldék, hogy mozdulatlan, sárga porhullámok tornyosodnak egymás fölébe. E zürzavaros, féktelen habok módjára össze-vissza kavart hullámok meg annyi hegylány. E néma, mozdulatlan tengerzajgásra a déli nap tűz le izzó sugaraival. S az embernek föl kell másznia az aranyos hamu-hegyekre és ismét le; aztán ismét föl és ismét le, szüntelenül, nyugovás nélkül, egy tenyérnyi árnyék nélkül. A lovak horkolnak, térdig süppednek fövénybe és csuszolnak, mikor le kell bocsátkozni a lejtőn.

Egy barátom volt velem; meg nyolcz spahi és négy teve, a hajtókkal. Agyoncsigázott bennünket a hőség, a fáradság és az égető szomjuság. Egyszerre az egyik ember fölkiált; mindnyájan megállunk; és meg se mozcizanva, elképedve hallgattuk e járatlan utak ismert, kimagyarázhatatlan tüneményét.

Valahol mellettünk, senki sem tudja: hol, dob pörgött, a fövenytörölódások rejtelmes dobja; világosan hallottuk: hol erősebben,

nek, mert a törvény nincsen megsértve, csak meg van kerülve.

Távol legyen tőlünk gyanusítani egy községnek egész képviselőtestületét, de ha tekintetbe vesszük falvainkat, melyekben nem nagyon hemzseg az intelligens elem, tagadni nem lehet, hogy ott történhetik bizony egy non putarem, és a képviselőtestület egyik — hatalmasabb — része intimidálja, terrorizálja a másikat, és olyat határoz, a mi káros az egész községre úgy, mint annak egyes lakóira; de mert a megyei jóváhagyás nem szükséges, végrehajtják a határozatot, és szemben a kész befejezett tényvel, nincsen orvoslás.

Erre azt lehet ellenvetni: hiszen ha nem él senki felebbezéssel az efféle határozat ellen, — ki tehet róla, habint Mojzem et profetas, — miért nem élt jogával.

Uram Istenem!

A ki ismeri a községek szellemi erjét, az nem beszélhet komolyan a felebbezésről és felfolyamodásról. Tudja is a szegény paraszt, mi az? tudja is ő mint kell? és hol kell kezdeni a dolgot? összeülnek maguk között, panaszkodnak, jajgatnak, siránkoznak, és azzal vége, — a határozatra pedig reáírja a jegyző: „felebbezéssel senki sem élt,“ — pontum.

A dolog ily állásban volt konkrét esetünk, midőn oly haszonbéri szerződés kötött, hogy a drákói törvény kis Miska volt annak feltételei mellett.

Oly jog adatott az illető haszonbérletnek, hogy az kénye kedve szerint nyuzhatta a szegény lakosokat; de tehette, mert a törvény rendelete szerint nem kívántattott a megyei jóváhagyás a szerződéssel szemben; ellenben a szerződés, a képviselőtestület által aláírva, jogérvényes volt, tehát a haszonbérlet zsarolása ellen nem volt orvoslás.

hol gyöngébben pörgött, aztán elhagyta és ismét rákezdte.

Az arabok elszörnyedve tekintettek egymásra s az egyik azt mondta anyanyelvén: „Itt a halál.“ S ebben a pillanatban utitársam, barátom, a kit testvérem gyanánt szerettem, fejfel lecsik a lóról. Nap-szurást kapott.

Két órán keresztül mindent elkövettem, hogy megmentsem; de hiába. És ez alatt mindig hallottam azt a megfoghatatlan, egyhangú meg-megszűnő dobolást. Egész valómat félelem fogta el, az igazi félelem, ott e szeretett halott mellett, négy izzó homokhegy között, míg az ismeretlen ekhó csak egyre verte vissza a gyors dob-pörgést, — kétszáz mértföldre minden művelt emberlaktá földtől.

Ez nap megtudtam, mi a félelem; de még inkább egyszer máskor . . .

A kapitány az elbeszélő szavába vágott: — De bocsánat, csak maradjunk a dob-nál. Mi volt az?

— Nem tudom, felelt az utas. És nem tudja senki. A katonatisztek is gyakran hallják e különös zajt és többnyire a homok-sánczok közt megezeresedett ekhónak tulajdonítják. A szél a száraz avarnak sodorja a fővenyt s ez okozná azt a zörgést. Mert tapasztalták, hogy ez a tünet mindig ott mutatkozik, a hol a naptól összeaszott, pergamentté keményedet fü van.

Ez a dobolás tehát csak valami olyas, a mit a hang délibábjának lehetne nevezni. Ez az egész. De én ezt csak később tudtam meg.

Most elmondom, mikor féltem másodszer.

Ezen rákfene ellen kellene törvényt hozni; addig pedig, míg az meghozatik, a megyei hatóságnak kellene gondoskodni a gyógyszerről, mert különben szemünkre vethetné az ellenzék, hogy dédelgetjük a korrupciót.

Magyar miniszterek Bécsben. Az osztrák fővárosból jelentik február 19-iki kelettel: Szapáry Gyula miniszterelnök, ki délután Kálnoky gr. külügyminiszterrel értekezett, 4 órakor a gyorsvonattal Budapestre visszautazott. Wekerle miniszter, ki a dél előtt folyamán még a bankkegyesület igazgatójával, Bauerrel is tanácskozott s később Nemes Vincze gróffal értekezett, Steinbach pénzügyminiszterrel délután több órai tanácskozást folytatott. Csáky gr., Wekerle és Szögyény miniszterek, holnap reggel utaznak vissza Budapestre. Ó felsége szombat két napra a magyar fővárosba megy, hogy a magyar országgyűlést trónbeszéddel személyesen megnyissa. A két pénzügyminiszter tanácskozásai azon eredményhez vezettek, hogy a valuta-szaktanácskozások márczius 8-ikára fognak egybehivatni. A szaktanácskozások tagjai a kérdőpontokat február 26-án kapják meg. Minden szaktanácskozomány 12—15 tagból fog állani. A kinevezendő bankkormányzó személyét illetőleg ugyan még nem történt a döntés, de már legközelebb várható. Annyi bizonyos, hogy az új kormányzó magyar állampolgár lesz és hogy Tóth Vilmos, kit igen bajosan lehetett volna helyettesíteni, állásában mint a közös legfőbb számszék elnöke, megmarad. Bauer igazgatóval Wekerle pénzügyminiszter a sorsjegy-kölcsön biztosítási alapjának átadására nézve tanácskozott.

Csernátóny a fiúmeieknél. A Fiumében megjelenő „Vozze de Popolo“ és „Bilancia“ közlik azokat a nagybecsű autografokat, melyeket Csernátóny Lajos küldött Gelléich Miklós fiúmei közjegyzőhöz, a fiúmei választókhoz intézett szövegével együtt. Azért küldte Gelléichnek, hogy azokat adja át hála és emlékejl gyanánt a polgári muzeum (museo civico) részére, de csak a választás után, bárminő legyen is ennek eredménye s akárki legyen Fiume képviselője az új parlamentben; nem akarván Csernátóny — mint a „Bilancia“ meg-

jegyző — hogy adományát úgy értelmezzék, mintha ez által beajánlani óhajtaná magát a küszöbön álló választásra. A választás megtörténvén, Gelléich közjegyző a jelzett kikötés mellett följánlott jelentékeny értékű kéziratokat átadta a podestának. E tárgyak, miután Gelléich a nem képviselő Csernátónytól is biztosítást nyert az ajánlat megmáshatatlanságáról, most már a museo civico gyűjteményei közé lesznek sorozhatók. Ez autografok barna, aranszegélyű metszett fakeretben vannak, üveg alatt. Két levél a Garibaldi olasz-magyar testvériségi érzelmeiről szól megható szavakban. Ezek Caprerán keltek, Csernátónyhoz intézve és az első megjelent az akkor Heli Ignác által Milanóban szerkesztett „Alleanza“ élen. Az egyik kéziratot Türr, Bixio, Tüköry és Cavour fényképei környezik. A másik alatt és az aláírás mellett Garibaldi fényképe van, melyet a tábornok ugyanakkor ajándékozott Csernátónynak. Az érdekes okmányokat az alábbiakba közöljük: „En — az alólírott — ezennel bizonyítom, hogy Csernátóny Lajos ur, magyar származású hazafi, az 1848-ki szabadelvű mozgalmak letelejétől kezdve képességei, szabadelvűsége és hazafias buzgósa által az akkor fölszabadult időszaki sajtó terén kitüntetvén magát, általam kinevezve lett elnöki titkárom közé a „honvédelmi bizottság“nál, mely Magyarország szabadsági küzdelme alatt mint ideiglenes kormány működött egészen a „függetlenség nyilatkozat“ idejéig s ezt az állást ő megtartotta oldalam mellett akkor is, midőn én Magyarország kormányzó elnökévé lettem megválasztva s a mig — később — Franciaországba küldöttem őt fontos bizalmi ügyben, mely küldetése által akadályozva lett a nemzeti gyűlésbe népképviselő gyanánt leendő megválasztása, ezen állásra már kijelöltvén Komárom egyik választó kerülete által. Hazánk romlása óta száműzött, egyike ő azoknak, kiket Ausztria gyermekes dühe nem szűnik üldözni halálra ítélessel és in effigie kivégeztetéssel. E bizonyítvány ezéja az, hogy elismerve legyen a rész, mely az övé volt s az állás, melyben működött a hazánk szabadságának és függetlenségének szentelt emlékezetes törekvéscink idejében. London, augusztus 20. 1853. Kossuth L., Magyarország volt kormányzója.“ (Ez a bizonyítvány akkor kelt, midőn Csernátóny indulandó volt Amerikába.) Garibaldi sajtá-

asszonyt láttam, térdén állva, a fal felé fordulva.

Kimagyaráztuk magunkat. A vén ember a szögletbe támasztotta a puskáját s megparancsolta az asszonyoknak, hogy vessék meg az ágyamat. S mivel az asszonyok még mindig nem mozdultak a helyükről, hirtelen így szólt hozzám.

Ugy van a dolog, kérem, hogy ép ma éjjel két esztendeje, hogy megölttem egy asszonyt. Tavaly ilyenkor megjelent és szólított. Ma éjjel is várom. Azért vagyunk olyan nyugtalanok.

Ugy a hogy megnyugtattam, s nagyon örültem, hogy ép ma este toppantam be ide, s tanuja lehetek ennek a babonás rettegésnek. Mindenféle történettel mulattam őket, s lassankint az egész társaságot lecsillapítottam.

A tüzhely mellett egy félig vak, bajszos vén kutya hevert, lábai közé fektetett fejfel; egyike ama kutyaéknak, melyek olyan hatással vannak az emberre, mintha valami ismerősükhöz hasonlítana.

Odakint a zivatar csapkodta a kis házat, s a mint a kis ablakon kitekintettem, a néha-néha felvillanó világosságnál láttam, hogyan kergeti a szélvész a száraz faleveleket.

Ereztem, hogy ez emberek valami iszonyu rémületnek a rabjai s a mint abba hagytam a beszédet, kifelé füleltek. Meguntam ezt az oktalan félelmet s épen szólni akartam, hogy lefekszem, mikor a vén erdőkerülő felugrott székéről, puskát ragadott s tévete hangon hebegte: „Ott van! Ott van! Jól hallom!“ A két asszony újra térdre hullott

A mult télen történt, éjszakkéleti Franciaország egyik erdejében. Oly sötét volt az ég, hogy két órával hamarabb bejelekedt. Egy parasztember vezetése alatt haladtam a gyalogösvényen s a fölénk hajló fenyőfalombok között üvöltött a szél. Fent, magasan rendetlen, kusza tömegekben rohantak a felhők, mintha valami ismeretlen iszonyat elől menekülnének. Néha, egy-egy irtóztató roham alatt, az egész erdő rettegve meghajolt, fájdalmas jajgatással. Majd megvett a hideg, bár sebes járás és meleg ruha védett ellene.

Vacsorára és hálásra egy erdőörhöz igyekeztünk, a kinek a háza már nem lehetett messze. Vadászatra készültem oda.

Vezetőm néha felemelte szeméit az ég s mormogá: „Fertelmes idő!“ Azután azokról beszélt, a kikhez mentünk. A család fő most két esztendeje megölt egy orrvadászt, azóta busul szegény, mintha a lelkét mardosná valami. Mind a két fia házasesember s vele laknak.

A sötétség sűrű volt. Nem láttam se jobbra, se balra, se előre, se hátra s az összeverődő ágak szakadatlan, tompa recsegéssel töltötték meg az éjszakát. Végre fény villant föl előttünk s utitársam csakhamar egy ajtón kopogtatott. Éles asszonyi sikoltás volt rá a felelet. Azután egy elfojtott férfihang kérdé: „Ki az?“ Vezetőm megmondta a nevét. Beléptünk. Sohse felejttem el, a mit ott láttam.

Fehérhaju, izzó tekintetű aggastyán állt a konyha közepén, kezében a felvont puskával, míg két tagbaszakadt legény szekerével az ajtónál lesett. A sötét zugban két

kezü levelei így szólak: „Caprera, 1862. február 27. Kedves Csernátonym! A népek barátsága egész életemen át elveim közé tartozott és ugyanezt az érzést táplálom. Magyarország, Olaszországnak nővére ama vérrel való keresztelés folytán, amelyet az önök bátor fiai a mi szabadságunkért ontattak és azt hiszem, hogy semmiféle földi hatalom nem képes valaha feloldani azt a köteleket, a mely a két nemzetet egymáshoz kapcsolja, a mely köteleket megerősített a hála és a szeretet kötelessége. Fogadja tehát hírlapjához való hozzájárulásom és rokonszenvem kifejezését. Életfogytiglan az önök Garibaldi Giuseppe.“ (A levélhez négy arckép volt mellékelve.) „Caprera, 1867. december 10. Kedves Csernátonym! Szíves köszönet kedves leveleért és rokonszenvről tanuskodó baráti szavaierért. Oly férfakkal, a milyen ön, méltón fog teljesülni az önök szép hazájának hivatása és két népünk között a testvériség feloldhatatlan lesz. Adjon át egy hálás szót az ön nemeslelkű honfitársainak sebesültjeink segélyezéséért és tekintsen engem élet-hosszigan az önök Garibaldi Giuseppe.“ (Mellékelve Garibaldi arcképe ezzel az ajánlással: „Barátomnak, Csernátomy kapitányának.“)

HIREK.

— **Néhai Mihálovics József** elhalt zágrábi érsek lelki üdvéért ma délelőtt 10 órakor gyászmisét tartottak a helybeli plébániatemplomban. A gyászmisén jelen voltak az elhunyt bíboros főpap itt lakó rokonai s tisztelői közül számosan. A misén Schäffer Antal, pápai praelátus és apátplébános pontifikált.

— **Politikai egyesület** cím alatt lapunk múlt számának egyikében említettük, hogy Nagy-Szent-Miklóson egy ily irányú egyesület van alakulóban s hogy annak ideiglenes elnöke Muth János ottani tanító. E hírrünkre vonatkozólag ma Muth János úrtól levelet vettünk, melyben kijelenti, hogy nincs tudomása arról, hogy ily egyesület volna alakulóban s hogy ő semmiféle ideiglenes elnökséget nem visel.

— **Bucsu-bankett.** Kádár Gyulát, az ujonnan kinevezett dék törvényszéki

s eítakarta arczát. A fiuk szekerezét ragadtak. Megpróbáltam megnyugtani őket, mikor az alvó kutya egyszerre fölneszelt, emelt fejével, kinyújtott nyakkal homályos tekintetét a tűz felé vetve, vonítani kezdett, azon a gyászos hangon, melytől megremegett az utas ember a faluvégen. Minden szem rája szegeződött, az állat egy helyben maradt, de teste vonaglott, szőre felborzadt s kitért szájával valamely, láthatatlan, ismeretlen, rettenetes látomány felé üvöltözött. A kerülő halálápadtan rikoltott: „Meggzimato! Szimatolja! Ott volt, mikor megöltem!“ És a térdelő két asszony együtt üvöltött a kutyával.

Nem tehetek róla, de borzadás futott át rajtam. Ez a kísértet látó állat, ezen a helyen, ebben az időben, e megveszekedett emberek közt, rémítő hatással volt rám.

Egy óra hosszat üvöltött az eb azon a helyen; üvöltött, mintha gonosz álom gyötörné; és a félelem, a szörnyű félelem, engem is elfogott. Mitől féltém? Mit tudom én? De féltém, az bizonyos.

Mozdulatlanul, falféheren vártuk valami retentő esemény bekövetkezését, előre nyújtott fejvel, kalapáló szívvvel, a legkisebb zajra is összerententve. Egyszerre a kutya elkezdte körüljárni a szobát, nyöszörögve s a falat szaglászva. Ez a barom megörjít! Ekkor az én parasztervezetóm a legvégsőig felesigáztott rémület önkívületében a kutyára ugrott, kinyitotta a kis udvarra nyíló mellékajtót s kidobta az ebet.

Odakint rögtön elhallgatott; a bekövetkezett csönd még retentőbb volt. Egyszerre valamennyien felriadtunk: valaki tapogatta

birót, tegnap este bucsuztatta el egy szűkebb körű társaság a kaszinó éttermében, Lugosra való távozása alkalmából. A rokonszenves új bíró üdvözlésére mintegy ötven főnyi társaság gyűlt egybe a banketten, mely esti 1/9 órakor vette kezdetét. A méltán ünnepelel Kádár törvényszéki bírón kívül ott voltak: Zsiros Lajos kir. törvényszéki elnök, Talapkovics Vazul pénzügyigazgató, Pohut István kir. járásbíró, Hegedüs Miklós h. megyei főjegyző, Lauka Gusztáv, Reitter Oszkár főkapitány, Matuskovics és Vucsetich kir. járásbírók, és az ügyvédi kar, valamint a megyei és pénzügyigazgatósági tisztviselői kar számos képviselője. Az első toasztot Pohut István kir. járásbíró mondotta az ünnepeleltre, mely szavakban aposztrofálva a Kádár Gyula érdemeit, melyeket hivatali pályáján úgy, mint a társadalmi téren szerzett Nagybecskerekben való működése alatt. A zajos éljenzéstől kísért beszéd végén jelent meg a teremben Zsiros Lajos kir. törvényszéki elnök, kit a jelenlévők nagy ovációval fogadtak. Majd Lauka Gusztáv állott föl és jóízű humorral fűszerezett toasztban, szintén Kádár Gyuláért ivott, szintugy szólalt fel Tribálszki Teofil is. Kádár Gyula vette át akkor a szót és meghatva köszönte meg a rokonszenves, baráti ragaszkodás e nyilvánulását, mely örökké kedves emléke marad, és barátaierit ivott. Kádár később a „Torontál“ jelenlévő két képviselőjét, Brájjer Lajos drt és Törös Tivadart éltette, mire Brájjer Lajos dr. válaszolt, éltette Kádárt, kinek a családi élet boldogságát kívánta új otthonába. Itt aztán megeredt a toasztok árja, melyek közül fölemlíjük a Zsiros Lajos kir. törvényszéki elnököt, ki magasan szárnyaló szellemességgel és zajos tetszést keltve, a résztvevőkért üritő poharát, és a Talapkovics Vazul pénzügyigazgatót, ki szünni nem akaró éljenzés közben Zsiros Lajos kir. törvényszéki elnököt éltette, mire az egész társaság sietett a nagy népszerűségű elnökkel kezeztani. Nagy hatással beszéltek még Hegedüs Miklós h. megyei főjegyző, Rigó István, ismételten Kádár Gyula, (barátaierit éltette,) Lauka Gusztáv, stb. stb. A kitérő hangulatban tartó lakoma alatt a Milán bandája szolgáltatta a jó zenét, kinek nőtői mellett a késő éjféltáni órákig maradt együtt a társaság legnagyobb része, meg-

odakint a falat; azután az ajtóra jött s halkán kopogott rajta, mintha a kilincset keresné; két percnyi csend; azután újra a falat kaparta, mintha egy gyerek huzogatná rajta végig a körmeit. A következő pillanatban egy fehér fej jelent meg a kis ablakban, villogó szemekkel. Szájából panaszos nyöszörgés tört elő.

Retentő dördülés rázta meg a házat. A vén erdőkerülő lött. Fiai meg tusként a kis ablakhoz rohantak, betömték, s a nagy asztallal eltorlaszolták az ajtót. Es esküszöm, uraim, hogy a váratlan puskaövésre oly irtoztató rémület fogott el, hogy erőmet lankadni éreztem s inkább hallott voltam, mint eleven.

Hajnalhasadtáig úgy maradtunk, képtelenül a mozdulásra, képtelenül a megszólalásra, a rémület által lesujtva, összetörve, meggörnyesztve.

Csak akkor merték a torlaszt félretolni, mikor az eresz hasadékán belopózott a hajnal világossága.

Kint a kapu előtt feküdt a vén kuvasz, golyó által szétroncsolt fejvel. Gödröt ásott magának, s abban adta ki párját.

A barna arcu férfi elhallgatott; azután újra megszólalt:

— Pedig, lássák, ezen az éjszakán semmi veszedelem se fenyegetett; de inkább újra kezdeném életemnek amaz óráit, amaz óráit, melyekben a legiszonyubb veszedelmeken mentem át, semhogy még egyszer táérljem azt a pillanatot, a mikor a kerülő rálött az ablakban mutatkozó fejre.

megújuló ovációban részesítvén az ünnepelel tisztviselőt és rokonszenves jó barátot.

— **A „Torontál“ Istvánföldön.** Istvánföldről írjak lapunknak: Azt hiszem, minden egyes polgára megyénknek örömmel fogadta a február eisejévei megjelenő, szeretett megyénkben először megjelent magyar napilapot, melynek, ha valahol, egy nálunk hivatása van, s így azt pártolni kötelesség. Ezen ezéiből induit ki az istvánföldi a magyarosítás érdekében szerényen ugyan, de szívós kitartással működő társaskör választmánya, midőn e lap megrendelését elhatározta, minthogy azonban az ez évi költségvetés keretében az előfizetés költségei már fel nem vétethettek, elhatározta, hogy a „Torontál“ című napilap megrendelésének alapja javára egy táncestetélyt rendez. Hogy e szép ezélt környékünk közönsége miként pártolta, annak legszebb bizonyítékát nyújtotta akkor, a midőn ezen estélyre sem rossz időt és utat tekintve, eljött, hogy áldozatkészségével ismételten támogassa egy szép ezélt társaskörünket es vele a „Torontált.“ Az estély, mely festelen kedélyességgel világos virradtig tartott, sikerült, de leirni hosszadalmas es így nem kívánom, elég ha elmondom, hogy tiszta jövedelmünk 15 frt; a felülfizetések: Mihalkovich Lajos részéről 2 frt, Grób Jenő 1 frt, Schiller István 1 frt, Fősz György 1 frt, együttvéve 5 frt; tehát a Torontál alapja javára a mulatság kerek 20 frtot jövedelmezett. Fogadják a jelenlévők, hogy az adakozók e nekünk szerzett élvezetért, valamint szíves támogatásukért őszinte köszönetünket. Hazafüni tisztelettel Az Istvánföldi társaskör választmánya.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek r. t. város képviselőtestületének 1892 ik évi február hó 22-én d. u. 3 órakor tartandó rendes havi közgyűlésének tárgysorozata: 1. A vármegye törvényhatósági bizottságának f. évi 25. számú közgyűlési határozata, a folyó 1892 ik évi városi költségvetés tárgyában; 2. a vármegye alispánja közli a közigazgatási bizottságnak f. évi 3796. számú határozatát, a városi képviselőtestületnek m. é. 172. számú közgy. határozattal Loga Szilárd vár. alkapitány ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat tárgyában; 3. az alispáni hivatalnak m. é. december hó 29-én 48773. sz. alatt kelt rendelete, melylyel a nm. belügyminiszterium által jóváhagyott husvágatási szabályrendelet a várossal közöltetik; 4. az alispáni hivatalnak m. é. december 28-án 48764. sz. a. kelt rendelete, melylyel a nm. belügyminiszteriumnak — a főtéren furandó ártézi kut föl-szerkezetének előállítására vonatkozó leirata közöltetik; 5. ugyanannak m. é. 41414. számú rendelete, a községi közlekedési utak építése, fentartása és kezelése iránt szervezendő uti bizottságok tárgyában; 6. ugyanannak f. évi január hó 1-én 2808. sz. a. kelt körrendelete a peronospora viticola elleni védekezés tárgyában; 7. a városi polgármester beterjeszti a tervbe vett és amerikai szőlővesszőkkel beültetendő városi szőlőtelep kijelölése tárgyában eljáró bizottság által bemutatott jegyzőkönyvet; 8. a városi tanácsnak f. évi 24. sz. a. véleményes javaslata a háztelkek bekerítése tárgyában; 9. ugyanannak véleményes javaslata a kéményseprési szabályrendelet módosítása tárgyában; 10. ugyanannak véleményes javaslata özvegy Nyári Ferenczné nyugdíja tárgyában; 11. ugyanannak véleményes javaslata a múlt évi 363. számú közgy. határozattal átdolgoztatni rendelt husvizsgálati szabályrendelet tárgyában; 12. a helybeli szerb jótékony nőegylet kérvénye a részére elvileg engedélyezett 300 frt segély kiutalványozása iránt; 13. a városi mérnök hivatalos jelentése, melynek kapcsolatában az új polgári iskola termét és költségvetését beterjeszti; 14. ugyanannak hivatalos jelentése a honvédlaktanya kibővítése iránt; 15. hivatalos jelentés a felső-muzslyai telepítvény területén gyakorlandó vadászati jog bérbeadása tárgyában megtartott árverés eredményéről; 16. hivatalos jelentés a városi csolnak-átviteli jog bérbe-

adása tárgyában megtartott árverés eredményéről; 17. Machalek Márton és társai gradnucizai negyedbeli lakosok kérvénye a váraljai-utca kiköveztetése iránt; 18. a torontálmezei takaré- és hitelbank átirata, mely szerint a vár. kórházi alap javára 25 frtot adományoz; 19. Molnár Jakab és Girsch Adolf köz. végrehajtók kérvénye fizetésüknek előleges havi részletekben való kiutalványozása iránt; 20. dr. Pejts György képviselő testületi tag jelentése, mely szerint a községi iskolaszéki tagságról lemond; 21. az Oppova-budzsáki negyedközség kérvénye szükség sorompók engedélyezése iránt; 22. a községi iskolaszék kérvénye, az iskolai könyvtárra engedélyezett összegnek 100 frtról 150 frtra való felemelése iránt; 23. Grandjean Zsófia kérvénye törlési engedély kiállítása iránt; 24. a beregh-homoki gör. kath. hitközség kérvénye templomépítési célra való segélyeztetése iránt; 25. Schuch Miklós vár. nyomdász kérvénye havi fizetésének felemelése iránt; 26. Krumenacker Mihály vár. házmester kérvénye, hogy a téli idényre melléje egy szolga engedélyeztessék; 27. Mesznik L. kérvénye a reá kirótt büntetés elengedése iránt. És a netán még beérkezendő tárgyak Kelt Nagybecskereken, 1892. évi február hó 18-án. Krsztics János, polgármester.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Kovách Gusztáv nagyszentmiklósi kir. eljárásbíró, saját kérelmére, a nagyikikindai járásbíróshoz helyezte át.

— **A deáksegélyező-egylet** emberséges és közhasznú céljaira a „Nagybecskereki takaré- és előlegpénztár”, továbbá a „Torontáli takaré- és hitelbank” és a „Nagybecskereki népbank” egyenként 10—10 forintot adományoztak, melyért az egylet elnöksége ez uton mond hálás köszönetet.

— **X - Tartós gyógyszer.** Fájdalmas eszúrnál a derék, testrészek és a forgó köszvényes bántalmánál a „Moll-féle francia borszesz és só”-val való bedörzsölés kiválóan használatos. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponta utárvétellel Moll A. gyógyszerész és es. és kir. udv. szállító által Bécs L. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Táviratok.

A szabadelvü-párt értekezlete.

Budapest, febr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az országgyűlési szabadelvü-párt, tegnap este rendkívül látogatott értekezletet tartott, Podmaniczky Frigyes báró elnökelete alatt. A nemes báró, üdvözlővén a megjelent párttagokat, szíve mélyéből fakadó óhaját intéz hozzájuk, midőn a nagy pártot ismét összegyűlve látja. Érezzük — ugymond — a veszteségeket, melyek egyes kiváló személyiségeire nézve érték a pártot a választási harcban, de reméljük, hogy e veszteségek egy részét még visszanyerhetjük. A pártban azért megvan az egymás iránti törhetlen bizalom és őszinteség, mely erősen összetartó kapcsolatot fog képezni. Az ország többsége újból a szabadelvü-párt mellett nyilatkozott. Ebből nagy kötelességek hárulnak a kormányra, mely meg fog felelni azoknak. Bárhonnan jövő támadások sem fogják a kormányt visszariasztani programja megvalósításától, mert bírja pártjának bizalmát. A kormány programja a régi, és ebben az ér-

telemben a reformjavaslatokat ismételtén előterjeszti. Ha ebben az ellenzék részéről megakadályoztatnék, a kormány tudni fogja kötelességét. Erős meggyőződése, hogy mentől élesebbek lesznek az ellenzék támadásai, a szabadelvü párt ellenállása annál erősebb lesz. A párt a kormány szilárd alapja, és rajta lesz, hogy az egyetértés a pártban szilárd és állandó legyen.

Podmaniczky Frigyes báró pártelnök lelkes szavait a jelen voltak kitörő éljenzéssel fogadták.

Busbach Péter a kormány iránti ragaszkodásának ad kifejezést a párt részéről, mire elnök zárszava után az értekezlet véget ért.

A főrendiház első ülése.

Budapest, febr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház ma délelőtt 11 órakor tartotta első ülését. Bánffy Miklós gróf (82 éves) korelnök, diszmagyarban nyitotta meg az ülést. Fölvastatta a miniszterelnöki leiratot és jelenté, hogy a főrendiház legközelebbi ülése, hétfőn délután 2 órakor lesz. Jelen voltak az összes miniszterek, Schuster, Firczak, Schlauch, Bende és Szmeccsányi püspökök, Lobkovitz herceg, Pálffy gróf és Hollán Ernő tabornokok, stb. A karzatokon a főuri hölgyvilág számos tagja.

A képviselőház első ülése.

Budapest, febr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma tartotta első ülését, mely óriási érdeklődést keltett. Megjelentek az összes miniszterek és valamennyi képviselő jelen volt. A karzatok roskadoztak a nagy közönség alatt, a ház előtt pedig nagy embertömeg verődött össze. Midőn Szapáry Gyula gróf miniszterelnök a házba lépett, a szabadelvü-párt lelkesen, tüntetőleg megéljenezte.

Budapest, febr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai első ülésén a korelnökség kérdése: felejthetetlen jeleneteket idézett elő. A szélsőbal az ügyből kifolyólag megrendezte az első hecczet. Az ülés elején:

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök fölszólitja Csanády Sándor orsz. képviselőt, hogy foglalja el az elnöki széket. (Nagy derűtség a jobb oldalon. Zaj és éljenzés balról.)

Csanády Sándor: Tisztelt képviselőház! A mig a mai átkos rendszer folytán Ausztria-Bécs dirigál Magyarországon, nem engedem magamat odáig, hogy a kormány csatlósa legyek az elnöki széken. (Nagy zaj és derűség.) A magyar nemzet megkövetelheti felséges királyától, hogy ő jöj-

jön a képviselőházba, és ne a képviselők menjenek a budai várba. (Nagy zaj jobbról. Tetszés és taps a baloldalon.) A mig ez nem történik meg addig nem fogadom el az elnöki széket! Nem soha! (Éljenzés balról. Nagy zaj, közbekialtások jobbról: Csak hogy leült! Kár is volt felszólítani!)

Budapest, febr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mikor Csanády visszautasította a korelnökséget:

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök felszólitotta Madarász Józsefet, hogy foglalja el az elnöki széket.

Madarász József (fölszólitva, meghajta magát és a szélsőbal siketítő tombolása és éljenzése közt elfoglalja az elnöki széket.

Megnyitja az ülést, kijelöli a korjegyzőket.) T. képviselőház! Mielőtt a korelnöki széket valóban elfoglalnám, kijelentem, hogy ha Szapáry gróf miniszterelnök ur nem tesz ígéretet, hogy a trónbeszéd alatt nemzetiszínű zászlók lesznek a királyi várlakra kitűzve, és az akkor foglalatatoskodó udvari hivatalnokok magyarok lesznek, ha ezt nem igéri meg a miniszterelnök, akkor nem fogadom el a korelnökséget. (Nagy tetszés és taps balról. Halljuk, halljuk! jobbról.)

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök röviden kijelenti, hogy a dolgok rendjén nem lehet változtatni. Minden úgy lesz, mint a hogy 25 éven át szokott e tekintetben történni. (Helyeslés jobbról.)

Madarász József lép az elnöki emelvényről és visszatér helyére.

Budapest, febr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház korelnöki székét végre, Szapáry gróf fölhívására, Janicsáry Sándor foglalja el, miközben a szabadelvü párt zajos tappsal üdvözlö.

Janicsáry korelnök fölvastatja a miniszterelnöki leiratot, mely szerint hétfőn délelőtt 10 órakor lesz a trónbeszéd a királyi várlakban.

A legközelebbi ülés hétfőn délután 1 órakor lesz.

A nemzeti pártból.

Budapest, február 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nemzeti párt tegnap este tartá alakuló ülését. Elnök: Királyi Pál; alelnökök: Horánszky Nándor és Horváth Gyula.

Spanyolország és a hármaszövetség.

Páris, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zorilla, az Union méditerrané bankettjén kijelentette, hogy Spanyolországnak a hármaszövetségbe való belépése vagy megtörtént már, vagy közvetlen küszöbön áll.

A francia kormány bukása.

Páris, febr. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A kamara este a legnagyobb izgatottság képét mutatta; a miniszterek még most is — este 8 órakor — folytatják tanácskozásukat; a folyosókon és a teremben a Freycinet-miniszterium bukása képezi a kizárólagos beszéd tárgyát. Általában nagy meglepődés uralkodik a mai szavazás emekimenetele fölött, mert a miniszterium azzal az igyekezetével, hogy mindenkinek eleget tegyen, senkit sem elégitett ki. A mai szavazás a radikálisok fényes győzelme, melyhez a konzervatívok segédkezet nyújtottak nekik. E frazeziók táborában Clémenceaut tekintik a helyzet urának. A város a miniszterium bukása miatt óriási izgatottságban van; a boulevardokon esti lapokat kínálnak, melyek ökölnyi betűkkel közlik a legújabb eseményt. Freycinet ma este kilencz órakor vitte el az Elyséesbe az összminiszterium lemondását. Holnap este Carnot köztársasági elnök elnökléte alatt minisztertanács lesz, melyen az összes miniszterek részt fognak venni. Carnot ezután a köztársasági pártok vezérferfiát fogja fogadni. Clémenceau ma este egy újságíró előtt kijelentette, hogy még nem véli elérkezettnek az időt arra, hogy kormányt alakítson. Sokan attól tartanak, hogy a Freycinet-kormány el akarja ejteni Constant belügyminisztert s azt hiszi, hogy nélküle tovább tarthatja magát. A köztársasági balpártban erre az esetre elkerülhetetlenül szakadás állna be.

Páris, febr. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Carnot elnök elfogadta a Freycinet-kormány lemondását.

Milán király Persiában.

Belgrád, február 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Milán exkirály távirati-

lag kijelenti, hogy soha sem volt és soha lesz szándékában, orosz államalattvalóvá lenni; ha egyáltalában valamely állam kötelékébe lépne, ez egyedül Franciaország lenne, melyet imád, melyért már mint gyermek rajongott és melyért, míg él, rajongni fog. Lehetőnek mondja, hogy ideiglenesen Persiába megy és elfogadja a sah által neki följánlott tábornagi állást, de mihelyt Sándor király nagykoru lesz, Milán Szerbiába fog jönni, hogy legalázatosabb szolgálatait följánlja Szerbia királyának.

Spanyol anarchisták.

Madrid, február 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az igazságügyminiszter megbízásából a Xeresben letartóztatott anarchisták ellen a vizsgálatot sürgősen befejezik. Xeres környékén a posta katonai fedezet mellett közlekedik. Xeresben még az összes kávéházak és vendéglők be vannak zárva.

Nagy sztrájk Rómában.

Róma, febr. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A munkások egy tegnapi estekezleten, mely főleg a kormány és a képviselőház ellen kelt ki, határozatilag kimondták, hogy miután a kormány a meetinget eltiltotta, és elodázta azon törvények végrehajtását, melyek munkát és kenyeret adnának az éhezőknek, holnap megkezdik az általános munkamegszűntetést és felhívja a kereskedőket, hogy együttérzésük jeléül zárják be üzleteiket. A kocsisegylet a gyűlés határozatával szemben kijelentette, hogy nem helyeselheti az általános munkamegszűntetést.

A helyzet távolról sem olyan komoly, mint azt sokan feltűntetni szeretnék, mert

sok munkás kijelentette, hogy örömet folytatná a munkát, ha a rendőrség megvédené őket.

A munkások azt követelik, hogy a kormány hajtja végre az 1890. júliusi törvényt, mely a Cavour- és az alkotmány-utcának a piazza Venezia-ig való kiépítését és az igazságügyi palota, a poliklinika Tiber-rét hidjának építését rendelte el. Ez 60—70 millió állami czimletek kiadását tette volna szükségessé. E közben Rudini lépett a kormányra, ki a pénzügyi helyzetre való tekintettel egypár vonalon kívül a többi munkálatokat megszakította. A városba özönlött munkások inséges helyzete indította a kormányt, hogy javaslatot dolgozzon ki, mely a poliklinika kiépítésére évenként egy és fél milliót tűz ki. A többi munkálatok végrehajtását az 1890. júliusi törvény mellőzésével új törvény fogja szabályozni. Ez a törvényjavaslat a városban nagy lehangoltságot okozott és fokozta a munkások izgalmát.

Nyilttér.

Fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállit, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 1

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

Torontáli helyi érdekű vasutak.

(64—3.1)

Pályázat.

A torontáli helyi érdekű vasutak tulajdonát képező Nagybecskerek-Begaparti állomása mentén, a Bega mellett fekvő

magtárak, rakodó-vágányok és rakodó-készülékek

1893. évi április hó elsejétől 1898. évi december hó 31-éig terjedő időtartamra bérbe adandók.

A bérbe adandó építmények a következők:

1. Egy szilárd anyagból épült két emeleti berakásra berendezett magtár 504 m² területtel.
2. Egy fából épült egyszerű magtár 960 m² területtel.
3. 200 méter hosszú rakodó-vágány a rakpartfalon, a hozzátartozó ki- és berakodási készülékekkel együtt.

A bérleni szándékozók felhivatnak, hogy zárt ajánlataikat legkésőbb **1892. évi márczius hó végeig** a részvénytársaság elnökénél nyujtsák be, mely ajánlatokhoz biztosítékképen az egyévi bér 50%-ának megfelelő összeg lesz bánatpénzül melléklendő, készpénzben vagy ovadékképes papirokban, és az ajánlatban kijelentendő, hogy az ajánlattevő előtt a bérszerződés feltételei ismereteseek.

A beérkezett ajánlatok felett a részvénytársaság igazgatósága fog április havában határozni, miért is az ajánlatokban kiteendő, hogy ajánlattevő ajánlatával április hó végeig szóban áll.

A bérlési feltételek betekintheők az igazgatósági irodában (Merczy-utca 3).
Nagybecskerek, 1892. évi február hó 18-án.

Az igazgatóság.

195. szám kig. 1892. (56—3.3)

Pályázati hirdetmény.

Zsombolya községében üresedésbe jött s 500 forint évi fizetéssel ellátott irtóki állás, és esetleg egy 300 forint évi fizetéssel ellátott másod irtóki állás betöltésére a választást folyó évi márczius hó 3-ának délelőtti 10 órájára Zsombolya községéhez tüzőm ki.

A fenti határidő közhirrétével felhívjuk a pályázók, miszerint szabályszerűleg felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi márczius hó 2-ának délután 5 órájáig benyújtásuk.

Zsombolya, 1892 február 10.

Bielek Antal,
főszolgabíró.

Valódi

gyógyszerészi malaga-kivonat,

a klosterneuburgi cs. kir. borkisérlet-állomás vegyelemzése szerint,

Igen jó, valódi malaga

mint kitűnő erősítő szer **gyengék, betegek, javulási uton levők, gyermekek** stb. részére; **vérserzés** és **gyomorgyengeség** ellen nagy hatással bír. $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ eredeti üvegekben; **biróilag** letétbe helyezett védjegy.

VINADOR.

Bécs. Hamburg.

Továbbá különféle igen finom külföldi borok eredeti üvegekben és eredeti áráért.

Kapható N.-Beckereken: Haidegger E., Rósa J., Prandell Rezső, Weiterschan J. fűszerkereskedőknél; Herzl S. koronaszállodás, Huber G. cukrász, Klein J. kávé és Marcoin J. kaszinónál.

VINADOR jegyre, valamint a biróilag letétbe helyezett védjegyre kérték tekintettel lenni, mert csak ez esetben biztosíthatunk jóállást **valódi** és **jóságért.** (13 6.2)

1891. Zsigráb díszoklevel. 1891. Tenesv ár arany-érem.

KWIZDA-féle

Korneuburgi barom-tápláló-por
lovak, szarvasmarhák és juhok részére.

Közel 40 éve annak, hogy a legtöbb istállóban a legnagyobb eredménnyel használják, étvágytalanság, rossz emésztés ellen, a teheneknél a tej javítása és szaporítása érdekében; hathatósan előmozdítja az állatok természetes ellentálló képességét a ragadós betegségek ellen.

$\frac{1}{4}$ doboz ára 70 kr., $\frac{1}{2}$ doboz 35 kr.

A vásárlásnál tessenék ügyelni a védjegyre és határozottan **Kwizda Korneuburgi barom-tápláló-por** tessenék kérni. Valódi kapható a gyógyszerészeknél és droguistáknál.

Főraktár: KWIZDA JÁNOS FERENCZ.
cs. és k. osztr. és kir. román udv. szállító, gyógyszerész.
Korneuburgban Bécs mellett. (53b—15.1)

Csúsz, köszvény, tegszaggatás, fejfájás, esipőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyugtató szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennélfogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller“
kérendő. (12b—15.3)

Rendkívüli fontos találmány gyanúság ellen!

Férfiaknak!

A cs. és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül; még oly esetekben is, hol semmi sem használ; még több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreállíthatik (külsőleg észrevehetően, garantizált ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógymód). Híres tanárok elismerő nyilatkozatai, legmegelőbb orvosi ajánlások és alaposan kigyógyultak ezernyi hálairatai érdek nélkül tanácsolják a cs. és kir. szab. **Potentator** alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás díszmentes. Tartalom és származás felismerhetlen. **Dr. Altmann Károly**, Wien, VII. Mariahilferstrasse Nr. 70. Felvilágosító röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. (35—23.3)

235. szám.

(52—3.3)

Árverési hirdetmény.

Alólirt község előjárósága részéről ezennel közhirrétetik, hogy a községi legeltetési jog folyó évi **február 20-án** délelőtti 9 órakor, Kárlova községében tartandó nyilvános árverésen folyó évre haszonbérbe adni fog.

Kikiáltási ár 12.000 forint.

Árverelni szándékozók kötelesek 10%-át bánatpénz gyanánt készpénzben letenni.

Kárlova, 1892. évi február hó 12-én.

Kárlova község.

Tavaszi
gyógyítás

Nyári
gyógyítás

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás.

Legjobb
bedörzsölő
szer

köszvény
csúsz

és minden
meghűlési

betegségek
ellen.

MOLL SEIDLITZ POR

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgöres, gyomorgégés, nyálka, széregedés, májbajok, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban. **MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.** — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (11—4)

Elismerés **MOLL A.** urnak Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomorot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel **Steinko P. J.**, lelkész Honnenschlagban.

**MOLL-FÉLE FRANCOIA
BORSZESZ ES SÓ**

Csak akkor valódi ha minden üveg **MOLL A.** védjegyét és aláírását viseli. Bedörzsölésül sikeres használat **köszvény, csúsz, mindennemű testfájdalmak és bűzlésnél; büroga és alakjában minden sérelem és sebnél, dagasztok, gyulladásoknál. Belsőleg vízzel egyítve hirtelen rosszul, hányás, kolika és hasmenésnél. — Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban és anyagkereskedéseiben. — **MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9** — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.**

Elismerés **MOLL A. gyógyszerész** urnak Bécsben.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel **Hornof**, lelkész Micholupban.

Nagy-Beckereken kapható **Kellner József, Kovács Sándor és Moczkovcsák Dezső** gyógyszer. uraknál.

Nyomatott a kiadó **Pleitz Fer. Pálnál** Nagybeckereken.